



Rada
Európskej únie

V Bruseli 6. mája 2022
(OR. en)

6977/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0013 (NLE)**

RECH 116
FEROE 3

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: Dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Faerských ostrovov na strane druhej o účasti Faerských ostrovov na programoch Únie

DOHODA
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU NA JEDNEJ STRANE
A VLÁDOU FAERSKÝCH OSTROVOV NA STRANE DRUHEJ
O ÚČASTI FAERSKÝCH OSTROVOV
NA PROGRAMOCH ÚNIE

Európska únia (ďalej len „Únia“),

na jednej strane

a

vláda Faerských ostrovov (ďalej len „Faerské ostrovy“),

na strane druhej,

ďalej len spolu „zmluvné strany“,

BERÚC NA VEDOMIE želanie Faerských ostrovov pripojiť sa k širšej škále programov a činností Únie,

BERÚC DO ÚVAHY, že Faerské ostrovy túto dohodu uzatvárajú v mene Dánskeho kráľovstva podľa zákona o uzatváraní dohôd vládou Faerských ostrovov v súlade s medzinárodným právom,

ŽELAJÚC SI vytvoriť trvalý rámec pre spoluprácu medzi zmluvnými stranami s jasnými a presnými podmienkami účasti Faerských ostrovov na programoch a činnostiach Únie, ako aj mechanizmus uľahčujúci takúto účasť na jednotlivých programoch alebo činnostiach Únie,

BERÚC NA VEDOMIE najmä želanie Faerských ostrovov ďalej posilňovať vzťahy s Úniou v rámci svojich právomocí, okrem iného vrátane spolupráce v oblasti výskumu a inovácií, ako aj vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže, kultúry a športu,

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácie, dosiahnuté v minulosti dohodami o pridružení Faerských ostrovov k následným rámcovým programom pre výskum a inováciu¹, a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, ako aj posilňovať, stimulovať a rozširovať vzájomné vzťahy a spoluprácu v tejto oblasti,

KEĎŽE program Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)² 2021/695,

¹ Dohoda o vedeckej a technickej spolupráci medzi Európskou úniou a vládou Faerských ostrovov (Ú. v. EÚ L 245, 17.9.2010, s. 2), Dohoda o vedeckej a technickej spolupráci medzi Európskou úniou a Faerskými ostrovmi, ktorou sa Faerské ostrovy pridružujú k programu Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) (Ú. v. EÚ L 35, 11.2.2015, s. 3).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom Organizácie Spojených národov pre ľudí, planétu a prosperitu v programe s názvom Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách a hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti,

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695,

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciou, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi organizáciami v oblasti výskumu a inovácie vrátane univerzít, a výmeny najlepších postupov, ako aj príťažlivých výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácie, propagácie dodržiavania akademickej slobody a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a komunikačných činností a prehlbovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, ako aj to, že pridružené krajiny k programu Horizont Európa predstavujú kľúčových potenciálnych partnerov pri tomto úsilí,

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácie významne prispievajúcich k prioritám Únie v oblasti výskumu a inovácie, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto európskych partnerstiev,

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán poskytovaním pomoci spoločnostiam s inováciami a ich rozširovaním na trhoch zmluvných strán a uľahčovaním využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností zameraných na budovanie kapacít,

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie by mala byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti,

SA DOHODLI TAKTO:

ČLÁNOK 1

Predmet úpravy

Touto dohodou sa stanovujú pravidlá účasti Faerských ostrovov na akomkoľvek programe alebo činnosti Únie (ďalej len „dohoda“).

ČLÁNOK 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „základný akt“ je:
- i) právny akt jednej alebo viacerých inštitúcií Únie, iný ako odporúčanie alebo stanovisko, ktorým sa zriaďuje program a ktorý poskytuje právny základ pre akcie a implementáciu zodpovedajúcich výdavkov zahrnutých v rozpočte Únie alebo rozpočtovej záruke alebo finančnej pomoci krytej z rozpočtu Únie vrátane akýchkoľvek zmien a akýchkoľvek relevantných aktov inštitúcie Únie, ktorými sa tento akt dopĺňa alebo vykonáva, s výnimkou tých, ktorými sa prijímajú pracovné programy, alebo
 - ii) právny akt jednej alebo viacerých inštitúcií Únie, iný ako odporúčanie alebo stanovisko, ktorými sa zriaďuje iná činnosť financovaná z rozpočtu Únie než programy, vrátane akýchkoľvek zmien a akýchkoľvek relevantných aktov inštitúcie Únie, ktorými sa tento akt dopĺňa alebo vykonáva, s výnimkou tých, ktorými sa prijímajú pracovné programy;
- b) „dohoda o financovaní“ je dohoda, ktorá súvisí s programami a činnosťami Únie podľa protokolov k tejto dohode, na ktorých sa zúčastňujú Faerské ostrovy, a ktorou sa implementujú finančné prostriedky Únie, ako sú dohody o grante, dohody o príspevkoch, rámcové dohody o finančnom partnerstve, dohody o financovaní a dohody o záruke;

- c) „iné pravidlá, ktoré sa týkajú vykonávania programov a činností Únie“ sú pravidlá stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046¹ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a v pracovnom programe alebo vo výzvach alebo v iných únijných postupoch udeľovania;
- d) „únijný postup udeľovania“ je postup udeľovania finančných prostriedkov Únie, ktorý začne Únia alebo osoby alebo subjekty poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie;
- e) „subjekt Faerských ostrovov“ je akýkoľvek typ subjektu, či už fyzická osoba, právnická osoba alebo iný typ subjektu, ktorý sa môže zúčastňovať na činnostiach v rámci programu alebo činnosti Únie v súlade s príslušným základným aktom a ktorý má bydlisko alebo je usadený na Faerských ostrovoch.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

ČLÁNOK 3

Stanovenie účasti

1. Faerským ostrovom sa umožňuje zúčastňovať sa na programoch alebo činnostiach Únie alebo vo výnimočných prípadoch na ich častiach, ktoré sú otvorené účasti Faerských ostrovov v súlade so základnými aktmi a na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode, a prispievať k nim.
2. Osobitné podmienky účasti Faerských ostrovov na rámcovom programe pre výskum a inováciu (2021 – 2027) sú stanovené v Protokole o pridružení Faerských ostrovov k programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (2021 – 2027). Bez ohľadu na článok 15 ods. 7 tejto dohody môže byť uvedený protokol zmenený spoločným výborom zriadeným podľa tejto dohody.
3. Bez ohľadu na článok 15 ods. 7 tejto dohody sa osobitné podmienky účasti Faerských ostrovov na akomkoľvek inom konkrétnom programe alebo činnosti Únie ďalej stanovujú v protokoloch k tejto dohode, ktoré má prijať a zmeniť spoločný výbor zriadený podľa tejto dohody.

4. Protokolmi k tejto dohode sa:
- a) určujú programy alebo činnosti Únie alebo vo výnimočných prípadoch ich časti, na ktorých sa Faerské ostrovy zúčastňujú;
 - b) stanovuje trvanie účasti, ktoré sa vzťahuje na obdobie, počas ktorého Faerské ostrovy a subjekty Faerských ostrovov môžu žiadať o financovanie zo strany Únie alebo môžu byť poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie;
 - c) stanovujú konkrétne podmienky účasti Faerských ostrovov a subjektov Faerských ostrovov vrátane konkrétnych podrobných pravidiel implementácie finančných podmienok, ako sa uvádza v článku 6 a 7 tejto dohody, konkrétne podrobné pravidlá korekčného mechanizmu, ako sa uvádza v článku 8 tejto dohody, a podmienky účasti v štruktúrach vytvorených na účely vykonávania uvedených programov alebo činností Únie. Tieto podmienky sú v súlade s touto dohodou a so základnými aktmi a aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií Únie, ktorými sa takéto štruktúry zriaďujú;
 - d) v prípade potreby stanoviť výšku príspevku Faerských ostrovov na program Únie vykonávaný prostredníctvom finančného nástroja alebo rozpočtovej záruky.

ČLÁNOK 4

Súladi s pravidlami programu alebo činnosti

1. Faerské ostrovy sa zúčastňujú na programoch alebo činnostiach Únie alebo ich častiach, na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode, za podmienok stanovených v tejto dohode, jej protokoloch, ako aj základných aktoch a iných pravidlách týkajúcich sa vykonávania programov a činností Únie.
2. Podmienky uvedené v odseku 1 zahŕňajú:
 - a) oprávnenosť subjektov Faerských ostrovov a všetky ostatné podmienky oprávnenosti týkajúce sa Faerských ostrovov, predovšetkým pokiaľ ide o pôvod, miesto činnosti alebo štátnu príslušnosť;
 - b) podmienky vzťahujúce sa na predkladanie, posúdenie a výber žiadostí a na vykonávanie akcií oprávnenými subjektmi Faerských ostrovov.
3. Podmienky uvedené v odseku 2 písm. b) sú rovnocenné s podmienkami uplatniteľnými na oprávnené subjekty členských štátov vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Únie¹, pokiaľ nie je v podmienkach uvedených v odseku 1 stanovené inak.

¹ Reštriktívne opatrenia Únie sú reštriktívne opatrenia prijaté podľa Zmluvy o Európskej únii alebo Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

ČLÁNOK 5

Účasť Faerských ostrovov na riadení programov alebo činností Únie

1. Zástupcovia alebo experti Faerských ostrovov alebo experti určení Faerskými ostrovmi sa môžu ako pozorovatelia zúčastňovať na zasadnutiach výborov, expertných skupín alebo na iných podobných zasadnutiach, na ktorých sa zúčastňujú zástupcovia alebo experti členských štátov alebo experti určení členskými štátmi a ktoré Európskej komisii pomáhajú pri vykonávaní a riadení programov alebo činností Únie alebo ich častí, na ktorých sa Faerské ostrovy zúčastňujú v súlade s článkom 3, alebo ktoré Európska komisia zriadila v súvislosti s vykonávaním práva Únie týkajúceho sa týchto programov alebo činností alebo ich častí, s výnimkou tých bodov zasadnutí, ktoré sú vyhradené len pre členské štáty alebo ktoré sa týkajú programu alebo činnosti Únie, na ktorých sa Faerské ostrovy nezúčastňujú. Zástupcovia alebo experti Faerských ostrovov alebo experti určení Faerskými ostrovmi nie sú prítomní v čase hlasovania. Faerským ostrovom sa výsledok hlasovania oznámi.
2. Ak odborníci alebo hodnotitelia nie sú vymenovaní na základe štátnej príslušnosti, štátna príslušnosť nie je dôvodom na vylúčenie odborníkov a hodnotiteľov Faerských ostrovov.

3. S výhradou podmienok stanovených v odseku 1 podlieha účasť zástupcov Faerských ostrovov na zasadnutiach uvedených v odseku 1 tým istým pravidlám a postupom, ktoré sa vzťahujú na zástupcov členských štátov, najmä pokiaľ ide o právo vystúpiť s prejavom, dostávanie informácií a dokumentácie okrem informácií a dokumentácie, ktoré súvisia s bodmi vyhradenými len pre členské štáty alebo ktoré sa týkajú programu alebo činnosti, na ktorých sa Faerské ostrovy nezúčastňujú, a preplatenie cestovných nákladov a diét.

4. V protokoloch k tejto dohode sa môžu vymedziť ďalšie podrobné pravidlá týkajúce sa účasti expertov, ako aj účasti Faerských ostrovov v správnych radách a štruktúrach vytvorených na účely vykonávania programov alebo činností Únie, vymedzených v príslušnom protokole.

ČLÁNOK 6

Finančné podmienky

1. Účasť Faerských ostrovov alebo subjektov Faerských ostrovov na programoch alebo činnostiach Únie alebo na ich častiach je podmienená finančným príspevkom Faerských ostrovov na príslušné financovanie z rozpočtu Únie.

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

a) účastníckeho poplatku a

b) operačného príspevku.

3. Finančný príspevok sa poskytuje formou ročnej platby vykonanej v jednej alebo viacerých splátkach.

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 8 tohto článku a článok 7, účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného prevádzkového príspevku a nevzťahujú sa naň spätné úpravy. Od roku 2028 môže úroveň účastníckeho príspevku upraviť spoločný výbor.

5. Operačný príspevok pokrýva operačné výdavky a výdavky na podporu a vo forme viazaných aj platobných rozpočtových prostriedkov sa ním dopĺňajú sumy zahrnuté do rozpočtu Únie, ktorý bol prijatý s konečnou platnosťou, pre programy alebo činnosti alebo vo výnimočných prípadoch ich časti, podľa potreby zvýšené o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nevyplývajú z finančných príspevkov na programy a činnosti Únie od iných darcov, ako sa vymedzujú v príslušnom protokole k tejto dohode.

6. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Faerských ostrovov v trhových cenách a HDP Únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Európskej komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Odchyľne od tohto pravidla je počiatočný operačný príspevok na rok 2021 založený na HDP v trhových cenách za rok 2019. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov možno stanoviť v príslušných protokoloch k tejto dohode.

7. Operačný príspevok sa zakladá na uplatnení kľúča na určenie príspevkov na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zvýšené podľa odseku 5 a zahrnuté do rozpočtu Únie, ktorý bol v danom roku prijatý s konečnou platnosťou, na financovanie programov alebo činností Únie alebo vo výnimočných prípadoch ich častí, na ktorých sa Faerské ostrovy zúčastňujú.

8. Účastnícky poplatok uvedený v odseku 2 má v rokoch 2021 až 2027 túto hodnotu:

- 2021: 0,5 %,
- 2022: 1 %,
- 2023: 1,5 %,

- 2024: 2 %,
- 2025: 2,5 %,
- 2026: 3 %,
- 2027: 4 %.

9. Na požiadanie poskytne Únia Faerským ostrovom informácie týkajúce sa ich finančnej účasti, ako sú zahrnuté do informácií súvisiacich s rozpočtom, účtovníctvom, výkonnosťou a hodnotením, ktoré sa poskytujú rozpočtovým orgánom Únie a jej orgánom udeľujúcim absolutórium v súvislosti s programami a činnosťami Únie, na ktorých sa Faerské ostrovy zúčastňujú. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Únie a Faerských ostrovov v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Faerských ostrovov na získanie informácií podľa kapitoly 10.

10. Všetky príspevky Faerských ostrovov alebo platby od Únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

11. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohoto článku sú určené v príslušných protokoloch.

ČLÁNOK 7

Programy a činnosti, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus úprav

1. Ak je to stanovené v príslušnom protokole k tejto dohode, operačný príspevok na program alebo činnosť alebo ich časti na rok N sa môže upraviť smerom nahor alebo nadol so spätnou platnosťou v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky v uvedenom roku, ich implementáciou prostredníctvom právnych záväzkov a zrušením ich viazanosti.

2. Prvá úprava sa uskutoční v roku N+1, keď sa pôvodný príspevok na rok N upravuje smerom nahor alebo nadol o rozdiel medzi pôvodným príspevkom a upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov na rok N, upraveným použitím koeficientu, ak sa to v príslušnom protokole k tejto dohode stanovuje, na sumu:
 - a) vo výške rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené v roku N v prijatom rozpočte Únie a na znovu dostupné rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a
 - b) akýchkoľvek vonkajších pripísaných príjmov, ktoré nevyplývajú z finančných príspevkov na programy a činnosti Únie od iných darcov, ako sa vymedzujú v každom príslušnom protokole k tejto dohode a ktoré boli dostupné na konci roka N.

3. Každý nasledujúci rok do splatenia alebo zrušenia viazanosti všetkých rozpočtových záväzkov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roku N a najneskôr tri roky po skončení programu alebo po skončení viacročného finančného rámca zodpovedajúceho roku N, podľa toho, čo nastane skôr, vypočíta Únia úpravu príspevku na rok N znížením príspevku Faerských ostrovov o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov v roku N, a to upraveného, ak sa tak stanovuje v príslušnom protokole k tejto dohode, na záväzky roku N financované z rozpočtu Únie, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

4. Ak sa zrušia vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nevyplývajú z finančných príspevkov na programy a činnosti Únie od iných darcov, ako sa vymedzuje v každom príslušnom protokole k tejto dohode, príspevok Faerských ostrovov na príslušný program alebo činnosť Únie alebo ich časti sa zníži o sumu získanú uplatnením kľúča na určenie príspevkov, a to upraveného, ak sa tak stanovuje v príslušnom protokole, na rok N na zrušenú sumu.

ČLÁNOK 8

Programy a činnosti Únie, na ktoré sa uplatňuje automatický korekčný mechanizmus

1. Automatický korekčný mechanizmus sa uplatňuje v súvislosti s tými programami alebo činnosťami Únie alebo ich časťami, ak sa jeho uplatňovanie stanovuje v príslušnom protokole k tejto dohode. Uplatňovanie automatického korekčného mechanizmu možno obmedziť na časti programu alebo činnosti Únie uvedené v príslušnom protokole vykonávané prostredníctvom grantov, pri ktorých sa organizujú súťažné výzvy. Podrobné pravidlá určenia tých častí programu alebo činnosti Únie, na ktoré sa automatický korekčný mechanizmus uplatňuje alebo neuplatňuje, sa môžu stanoviť v príslušnom protokole.
2. Výška automatickej korekcie pri programe alebo činnosti Únie, alebo ich časti predstavuje rozdiel medzi počiatočnými sumami právnych záväzkov, ktoré Faerské ostrovy alebo subjekty Faerských ostrovov na financovanie z viazaných rozpočtových prostriedkov v príslušnom roku skutočne prijali, a príslušným operačným príspevkom, ktorý Faerské ostrovy zaplatili po úprave podľa článku 7, bez výdavkov na podporu na to isté obdobie.
3. Podrobné pravidlá stanovenia príslušných súm právnych záväzkov uvedených v odseku 2, a to aj v prípade konzorcií, a podrobné pravidlá výpočtu automatickej korekcie sa môžu stanoviť v príslušnom protokole k tejto dohode.

ČLÁNOK 9

Preskúmania a audity

1. Únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom na Faerských ostrovoch alebo právnych subjektov usadených na Faerských ostrovoch, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené na Faerských ostrovoch. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou v súlade s právom Únie.
2. Zástupcovia inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej a papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.

3. Faerské ostrovy nebránia ani nekladú žiadne konkrétne prekážky právu zástupcov Únie a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup na Faerské ostrovy a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.

4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania protokolu tejto dohody podľa jej článku 15 ods. 4, ukončení predbežného uplatňovania tejto dohody alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Únie, prijatého Úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania príslušného protokolu, ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody alebo nadobudnutím účinnosti jej vypovedania.

ČLÁNOK 10

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Faerských ostrovov. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami stanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.

2. Príslušné orgány Faerských ostrovov v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkol'vek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.

3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom na Faerských ostrovoch alebo právnych subjektov usadených na Faerských ostrovoch, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené na Faerských ostrovoch.

4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným orgánom Faerských ostrovov určeným Faerskými ostrovami. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných orgánov Faerských ostrovov zúčastňovať na kontrolách na mieste a inšpekciách.

5. Na žiadosť príslušných orgánov Faerských ostrovov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Európskej komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.

7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, príslušné orgány Faerských ostrovov konajúce v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s danou kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.

8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú príslušné orgány Faerských ostrovov o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému orgánu Faerských ostrovov čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťami, ktoré zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.

9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie trestného práva Faerských ostrovov, môže Európska komisia v súlade s právom Únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie akejkoľvek fyzickej osobe s bydliskom alebo právnickej osobe usadenej na Faerských ostrovov zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti Únie.

10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné orgány Faerských ostrovov pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť niektorej zo zmluvných strán vedú spoločne konzultácie.

11. Na uľahčenie účinnej spolupráce a výmeny informácií s úradom OLAF Faerské ostrovy určia kontaktné miesto.

12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými orgánmi Faerských ostrovov sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.

13. Príslušné orgány Faerských ostrovov spolupracujú s Európskou prokuratúrou a umožňujú jej v plnej miere vykonávať jej povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchatel'ov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie v súlade s uplatniteľným právom.

ČLÁNOK 11

Zmeny článkov 9 a 10

Spoločný výbor zriadený podľa tejto dohody môže zmeniť články 9 a 10 tejto dohody, najmä s cieľom zohľadniť zmeny aktov jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.

ČLÁNOK 12

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá povinnosť peňažného plnenia iným právnickým alebo fyzickým osobám než sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek nárokom vyplývajúcimi z programov, činností, akcií alebo projektov Únie sú vykonateľné na Faerských ostrovoch. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k príslušnému rozhodnutiu len formálnym overením pravosti titulu vnútroštátny orgán, ktorý tým na tento účel poverí vláda Faerských ostrovov. Vláda Faerských ostrovov oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Európskej komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 13 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vykonateľné rozhodnutia priamo osobám s bydliskom a právnym subjektom usadeným na Faerských ostrovoch. Vymáhanie sa uskutočňuje v súlade s právom Faerských ostrovov a rokovacím poriadkom.
2. Rozsudky a uznesenia Súdného dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné na Faerských ostrovoch rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Európskej komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdného dvora Európskej únie. Súdny Faerských ostrovov však majú právomoc konať v prípadoch sťažností, podľa ktorých sa výkon rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

ČLÁNOK 13

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie zapojené do vykonávania programov alebo činností Únie alebo vykonávajúce kontrolu nad takýmito programami alebo činnosťami sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s bydliskom na Faerských ostrovoch alebo právny subjektom usadeným na Faerských ostrovoch, ktorým Únia poskytuje financovanie, ako aj s akoukoľvek tretou stranou zapojenou do implementácie financovania zo strany Únie, ktorá má bydlisko alebo sídlo na Faerských ostrovoch. Takéto osoby, subjekty a tretie strany môžu priamo inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe práva Únie uplatniteľných na program alebo činnosť Únie a na základe zmlúv alebo dohôd o financovaní uzavretých na účely vykonávania tohto programu alebo činnosti.

ČLÁNOK 14

Spoločný výbor

1. Týmto sa zriaďuje spoločný výbor. K úlohám spoločného výboru patrí:
 - a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody a jej protokolov, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Faerských ostrovov v rámci programov a činností Únie;
 - ii) v relevantných prípadoch úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, projektoch, akciách a činnostiach Únie alebo ich častiach druhej zmluvnej strany;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a prípadne automatického korekčného mechanizmu uplatniteľného na programy alebo činnosti Únie, na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode;
 - iv) výmenu informácií a v relevantných prípadoch skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;

- b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnými stranami v prípade prístupu k ich príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o akciách týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
- c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
- d) spoločná diskusia o budúcom smerovaní a prioritách politík týkajúcich sa programov alebo činností Únie, na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode;
- e) výmena informácií, okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody a jej protokolov;
- f) prijímanie protokolov k tejto dohode o osobitných podmienkach účasti Faerských ostrovov na programoch, činnostiach Únie alebo ich častiach alebo zmena takýchto protokolov podľa potreby;
- g) zmeny článkov 9 a 10, najmä s cieľom zohľadniť zmeny aktov prijatými jednou alebo viacerými inštitúciami Únie.

2. Spoločný výbor prijíma rozhodnutia na základe dosiahnutia dohody.

3. Spoločný výbor sa skladá zo zástupcov Únie a Faerských ostrovov. Prijme svoj rokovací poriadok.

4. Spoločný výbor môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu ad hoc na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.

5. Spoločný výbor sa schádza raz ročne, prípadne, ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a vláda Faerských ostrovov.

6. Spoločný výbor vyvíja svoju činnosť neustále prostredníctvom výmeny príslušných informácií akýmikoľvek komunikačnými prostriedkami, a to najmä vo vzťahu k účasti/výkonnosti subjektov Faerských ostrovov. Spoločný výbor môže v prípade potreby vždy vykonávať svoje úlohy písomne.

ČLÁNOK 15

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel. Uplatňuje sa retroaktívne od 1. januára 2021.

2. Zmluvné strany môžu túto dohodu predbežne uplatňovať v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi. Predbežné uplatňovanie sa začína dňom, keď sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení vnútorných postupov potrebných na tento účel.

3. Ak Faerské ostrovy oznámia Únii, že nedokončia svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti tejto dohody, táto dohoda sa prestane predbežne uplatňovať dňom doručenia takéhoto oznámenia Únii, ktorý bude predstavovať dátum ukončenia na účely tejto dohody.

Rozhodnutia spoločného výboru sa prestanú uplatňovať v ten istý deň.

4. Uplatňovanie príslušného protokolu k tejto dohode môže Únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý majú Faerské ostrovy v rámci príslušného programu alebo činnosti Únie zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie príslušného programu alebo činnosti Únie, zašle Európska komisia formálnu upomienku. Ak nedošlo k úhrade do 20 pracovných dní po doručení formálnej upomienky, Únia formálne oznámi Faerským ostrovom pozastavenie uplatňovania príslušného protokolu, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní od doručenia tohto oznámenia Faerským ostrovom.

V prípade pozastavenia uplatňovania protokolu nemajú subjekty Faerských ostrovov nárok na účasť na únijných postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Únijný postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre subjekty Faerských ostrovov v rámci príslušného programu alebo činnosti Únie pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa príslušný protokol naďalej uplatňuje.

Keď je Únii pripísaný finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Faerským ostrovom. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú subjekty Faerských ostrovov znovu nárok na účasť na únijných postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali v rámci príslušného programu alebo činnosti Únie po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynuli lehoty na podanie žiadostí.

5. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením druhej zmluvnej strane, v ktorom sformuluje tento úmysel. Túto dohodu možno vypovedať len v celom rozsahu.

Výpoveď nadobúda účinnosť tri mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

6. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda prestane predbežne uplatňovať v súlade s odsekom 3 alebo sa vypovie v súlade s odsekom 5:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, vzhľadom na ktoré sa prijali právne záväzky počas predbežného uplatňovania a/alebo po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým, ako sa dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok na príslušný program alebo činnosť Únie v roku N, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 6 a všetkými príslušnými pravidlami v príslušných protokoloch. Ak sa uplatňuje mechanizmus úprav, operačný príspevok na príslušný program alebo činnosť Únie v roku N sa upraví v súlade s článkom 7. V prípade programov alebo činností, na ktoré sa uplatňuje mechanizmus úprav aj automatický korekčný mechanizmus, sa príslušný operačný príspevok na rok N upraví v súlade s článkom 7 a opraví v súlade s článkom 8. Účastnícky poplatok zaplatený za rok N ako súčasť finančného príspevku na príslušný program alebo činnosť Únie sa neupravuje ani neopravuje;

c) ak sa uplatňuje mechanizmus úprav nasledujúci po roku, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, počiatočné operačné príspevky na príslušný program alebo činnosť Únie uhradené za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, sa upraví v súlade s článkom 7. V súvislosti s programami alebo činnosťami Únie, na ktoré sa uplatňuje mechanizmus úprav aj automatický korekčný mechanizmus, sa tieto operačné príspevky upraví v súlade s článkom 7 a automaticky opraví v súlade s článkom 8.

7. Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania alebo ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

8. Túto dohodu možno meniť len písomne po vzájomnej dohode oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody, ako sa uvádza v odseku 1.

9. Protokoly tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto dohody.

10. Táto dohoda je vyhotovená v dvoch pôvodných vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, írskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom, talianskom a faerskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické.

V ... dňa ... roku ...

Za Európsku úniu

Za vládu Faerských ostrovov

PROTOKOL
O PRIDRUŽENÍ FAERSKÝCH OSTROVOV
K PROGRAMU HORIZONT EURÓPA – RÁMCOVÝ PROGRAM
PRE VÝSKUM A INOVÁCIE (2021 – 2027)

ČLÁNOK 1

Rozsah pôsobnosti

1. Faerské ostrovy sa ako pridružená krajina zapoja a budú prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcového programu pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695¹ a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/764², v ich najaktuálnejšom znení a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

² Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167I, 12.5.2021, s. 1).

2. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819¹ a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820² v ich najaktuálnejšom znení sa uplatňujú na účasť subjektov Faerských ostrovov v znalostných a inovačných spoločenstvách.

ČLÁNOK 2

Dodatočné podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Pred rozhodnutím o tom, či sú subjekty Faerských ostrovov oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Európska komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

- a) informácie o tom, či subjektom Únie bol alebo bude udelený recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom, projektom, akciám, činnostiam Faerských ostrovov alebo ich častiam, ktoré sú rovnocenné s príslušným programom Horizont Európa;

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

² Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

- b) informácie o tom, či majú Faerské ostrovy zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že príslušné orgány Faerských ostrovov podajú Európskej komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa pri uplatňovaní takého mechanizmu zistia plánovanie zahraničných investícií do subjektu usadeného na Faerských ostrovoch či jeho prevzatie subjektom usadeným alebo riadeným mimo územia Faerských ostrovov, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Únie, ak Európska komisia poskytne Faerským ostrovom zoznam príslušných subjektov Faerských ostrovov, s ktorými podpísala dohody o grante a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté na základe príslušných akcií subjektov Faerských ostrovov sa nebudú vzťahovať obmedzenia vývozu do členských štátov Únie počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení. Faerské ostrovy budú každoročne počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.
2. Subjekty Faerských ostrovov sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre subjekty Únie, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom práv účasti vyplývajúcich z vykonávania odseku 1.

3. Keď Únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Faerské ostrovy a subjekty Faerských ostrovov stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie daných právnych štruktúr.
4. Práva Faerských ostrovov na zastupovanie a účasť vo Výbore pre európsky výskumný priestor a inováciu a jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú príslušné kategórie pridružených krajín v súlade s uplatniteľnými pravidlami a postupmi.
5. Zástupcovia Faerských ostrovov majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom a postupov doručovania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Faerských ostrovov.
6. Faerské ostrovy sa môže stať súčasťou Konzorcia pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009¹, v jeho najaktuálnejšom znení ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

7. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt osôb zapojených do činností uvedených v tomto protokole, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

8. Faerské ostrovy prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené na Faerských ostrovoch alebo na Faerské ostrovy dovezené a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s týmto protokolom, oslobodené od cla, dovozného cla a ostatných fiškálnych poplatkov vrátane DPH uplatňovaných na Faerských ostrovoch.

ČLÁNOK 3

Reciprocita

Právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať na programoch, projektoch, akciách, činnostiach Faerských ostrovov alebo ich častiach, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s uplatniteľnými zákonmi a inými právnymi predpismi Faerských ostrovov.

Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov, akcií, činností Faerských ostrovov alebo ich častí je uvedený v prílohe II k tomuto protokolu.

Na financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Faerských ostrovov sa vzťahujú platné zákony a iné právne predpisy Faerských ostrovov, ktorými sa riadi vykonávanie výskumných a inovačných programov, projektov, akcií, činností alebo ich častí. Ak sa financovanie neposkytuje, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zapojiť na vlastné náklady.

ČLÁNOK 4

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch, projektoch, akciách alebo činnostiach alebo ich častiach vzájomne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a platnými zákonmi a inými právnymi predpismi Faerských ostrovov.

ČLÁNOK 5

Podrobné pravidlá týkajúce sa finančného príspevku, mechanizmu úprav a automatického korekčného mechanizmu

1. Mechanizmus úprav a automatický korekčný mechanizmus sa uplatňuje v súvislosti s operačným príspevkom Faerských ostrovov na program Horizont Európa.

2. Automatický korekčný mechanizmus je založený na výkonnosti Faerských ostrovov a subjektov Faerských ostrovov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov.
3. Podrobné pravidlá uplatňovania týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sú stanovené v prílohe I k tomuto protokolu.

ČLÁNOK 6

Záverečné ustanovenia

1. Tento protokol platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tohto protokolu medzi zmluvnými stranami.
2. Prílohy k tomuto protokolu tvoria jeho neoddeliteľnú súčasť.

- Príloha I: Pravidlá upravujúce finančný príspevok Faerských ostrovov na program Horizont Európa (2021 – 2027)
- Príloha II: Zoznam rovnocenných programov, projektov, akcií, činností Faerských ostrovov alebo ich častí

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Faerských ostrovov na program Horizont Európa
(2021 – 2027)

- I. Výpočet finančného príspevku Faerských ostrovov
 1. Finančný príspevok Faerských ostrovov na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii na daný rok z rozpočtu Európskej únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 6 ods. 5 tejto dohody.
 2. Účastnícky poplatok Faerských ostrovov sa stanovuje a zavádza postupne v súlade s článkom 6 ods. 4 a 8 tejto dohody.
 3. V súlade s článkom 6 ods. 6 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý majú uhradiť Faerské ostrovy za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Upravený kľúč na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \textit{koeficient}$$

koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,4.

4. V prípade operačného príspevku Faerských ostrovov na program Horizont Európa sa vykoná úprava v súlade s článkom 7 tejto dohody.

II. Automatická oprava operačného príspevku Faerských ostrovov

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 8 tejto dohody a článku 5 tohto protokolu sa uplatňujú tieto podrobné pravidlá:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých konečných prijímateľov je možné určiť v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;

- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatkové sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované prijímateľom, ktorými sú subjekty Faerských ostrovov, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program a iných akcií¹;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi², sa považujú za neintervenčné náklady.

¹ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie JRC, členské príspevky (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), Európska agentúra pre koordináciu výskumu (Eureka), Medzinárodné partnerstvo pre spoluprácu v oblasti energetickej efektívnosti (IPEEC), Medzinárodná agentúra pre energiu (IEA) atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

² Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N, zvýšených v súlade s článkom 6 ods. 5 tejto dohody, sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v písmene c) odseku 1 oddielu II tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 7 tejto dohody na príspevok Faerských ostrovov na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, ku ktorým sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje;
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou súťažných grantov rozdelenou medzi Faerské ostrovy alebo subjekty Faerských ostrovov ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

- ii) sumou upraveného operačného príspevku Faerských ostrovov na rok N vynásobenou pomerom medzi:
 - A) sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 6 ods. 5 tejto dohody a
 - B) celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Faerských ostrovov, platba úprav vykonaných na operačnom príspevku Faerských ostrovov a platba automatickej korekcie uplatnenej na operačný príspevok Faerských ostrovov

1. Európska komisia Faerským ostrovom čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

- a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Faerských ostrovov na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 6 ods. 5 tejto dohody;

- b) výšku účastníckeho poplatku uvedeného v článku 6 ods. 8 tejto dohody;
- c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 6 ods. 5 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
- d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech subjektov Faerských ostrovov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Európska komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Európska komisia vyzve Faerské ostrovy na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich ich príspevku podľa tohto protokolu.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že šesť dvanástin príspevku Faerských ostrovov sa musí uhradiť najneskôr do 30 dní po vydaní výzvy.

V prvom roku vykonávania tohto protokolu vydá Európska komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní od podpisu tejto dohody.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzvach na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku, ktorý majú uhradiť Faerské ostrovy na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inováciu, na ktorom sa Faerské ostrovy zúčastňovali.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 budú musieť Faerské ostrovy uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Faerským ostrovom) suma vyplývajúca z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky, ktoré v rokoch 2026 a 2027 zaplatili Faerské ostrovy, alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 7 ods. 8 tejto dohody.

4. Faerské ostrovy uhradia svoj finančný príspevok podľa tohto protokolu v súlade s oddielom III tejto prílohy. Ak Faerské ostrovy platbu neuhradia do dátumu splatnosti, Európska komisia im zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku sú Faerské ostrovy povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Zoznam rovnocenných programov, projektov, akcií, činností alebo ich častí na Faerských ostrovoch

V tomto neúplnom zozname sa uvádzajú programy, projekty, akcie, činnosti alebo ich časti na Faerských ostrovoch, ktoré sa považujú za rovnocenné s programom Horizont Európa:

- Faerská nadácia pre výskum,

 - Nadácia pre výskum rybolovu Faerských ostrovov.
-